

CLAUS PER A LA IMPLEMENTACIÓ D'UN PUNT LILA MUNICIPAL

Oficina de les Dones i LGTBI
Gerència de Serveis d'Igualtat i Ciutadania
Àrea de Cohesió Social, Ciutadania i Benestar

ÍNDEX

- Què és un Punt Lila
- Marc normatiu i competencial
- Marc conceptual
- On s'ha d'ubicar un Punt Lila
- Què ha de contenir un Punt Lila
- Qui pot realitzar les tasques del Punt Lila
- Altres consideracions
- Annex 1. Pautes per a la intervenció
- Annex 2. Model de fitxa de registre
- Per a saber-ne més

**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta

Què és un Punt Lila

Un Punt Lila és un **espai de seguretat per a la prevenció de l'assetjament, l'abús i les agressions sexuals i masclistes als espais públics, així com d'assessorament i actuació** en cas que se'n produeixi alguna.

Marc normatiu i competencial

Les violències sexuals són un fenomen estructural, resultat d'una societat patriarcal. Les diferents administracions públiques són responsables de la protecció i la garantia dels drets fonamentals de la ciutadania, també als espais públics. És necessari identificar les competències que té l'Administració local en la prevenció i intervenció en les situacions de violències sexuals que tinguin lloc als espais públics, més enllà de l'òbvia col·laboració institucional amb les forces de seguretat en la persecució del delictes.

Àmbit internacional:

- Conveni d'Istanbul, en vigor des de 2014 (directiva europea).
- Recomanació general 35 (2017) del Comitè de la CEDAW (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women).

Àmbit estatal:

- Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere
- Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva de dones i homes
- Codi penal espanyol (modificat per la Llei orgànica 1/2015)

Àmbit autonòmic

- Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista
- Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia
- Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci. Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya 2019
- Plans, protocols, reglaments i ordenances propis de cada municipi

Marc conceptual

Segons el Conveni d'Istanbul, que va entrar en vigor l'any 2014, **la violència contra les dones és una violació dels drets humans i una forma de discriminació envers les dones, i designa tots els actes de violència basats en el gènere que impliquen o poden implicar per a les dones danys o sofriments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica**, incloses les amenaces de realitzar aquests actes, la coacció o la privació arbitrària de llibertat, a la vida pública o privada.

Els espais públics no són neutres, i impacten de manera diferent segons les identitats i diversitats de les persones, concretament aquelles que es troben en situacions més vulnerables en referència a les diferents opressions per raó de gènere i identitat.

Així, la **percepció d'inseguretat** limita la vida de les dones, la seva confiança, i suposa un obstacle per a la realització personal i el ple desenvolupament social. La seguretat és un dret fonamental, i la importància de la seguretat a l'espai públic és cabdal si volem garantir els drets més fonamentals de la ciutadania.

La major part d'agressions sexuals són comeses per coneguts en espais privats. Dit això, **als espais públics les manifestacions són diverses:** des de la invasió corporal, ja sigui en forma d'agressions o abusos, fins a casos en què, sense haver-hi cap contacte corporal, es fan insinuacions, amenaces, propostes i comentaris verbals o gestuals i exhibicions corporals, així com invasions a la intimitat mitjançant fotografies o imatges no autoritzades.

Terminologia

ASSETJAMENT SEXUAL i/o LGTBIFÒBIC	ABÚS SEXUAL	AGRESSIÓ SEXUAL
Persecució. Bromes sexistes. Actituds llepissoses. Insistència. Proposicions incòmodes i no desitjades. Insults de caràcter LGTBifòbic. Etc.	Actes que atempten contra la llibertat o la indemnitat sexual d'una persona, sense violència o intimidació i sense el consentiment d'aquesta persona. Tocaments sexuals no desitjats o no consentits. Magrejar. Arrambar-se per darrere per tocar amb els genitals. Fregaments. Etc. SENSE FORÇA I/O INTIMIDACIÓ	Actes que atempten contra la llibertat o la indemnitat sexual d'una persona, amb violència o intimidació i sense el consentiment d'aquesta persona. Tocaments sexuals no desitjats o no consentits. Magrejar. Arrambar-se per darrere per tocar amb els genitals. Fregaments. Etc. AMB FORÇA I/O INTIMIDACIÓ

Font: Guia per a l'elaboració de protocols davant les violències sexuals en espais públics d'oci. Diputació de Barcelona 2018

On s'ha d'ubicar un Punt Lila

La ubicació del Punt Lila és important perquè ens estem posicionant simbòlicament. El fet d'estar-hi ja dona un missatge de la voluntat institucional de tenir un espai lliure de violències masclistes.

- Ha d'estar en **un lloc visible i estratègicament situat**, però alhora a prop d'algun lloc discret i reservat per si s'ha de fer alguna intervenció.
- Ha de ser un **lloc accessible i ben il·luminat**.
- Ha d'estar suficientment **allunyat dels altaveus**, que impedirien una conversa, i **dels lavabos**, atès que s'hi poden generar situacions incòmodes.
- Ha de poder comptar amb un **espai d'evacuació discret**, per si fos necessari entrar-hi algun vehicle.

Què ha de contenir

- Taula i cadires
- Aigua i mocadors de cara a les intervencions
- Material comunicatiu de prevenció i informació
- I el més important, **personal sensibilitzat i format en violències sexuals des de la perspectiva de gènere i en clau feminista**

Qui pot realitzar les tasques del Punt Lila

El Punt Lila és una actuació puntual. Atès que no té continuïtat en el temps, es pot gestionar de diverses maneres, depenent del que més convingui a l'ajuntament.

Les funcions de les persones responsables són informar, assessorar i, si escau, fer derivació i/o acollida o acompanyament curós.

Com a mínim haurien de ser 2 o 3 persones en el cas que hi hagi una parella itinerant, que faria també tasques de detecció en els diferents espais que prèviament s'haguessin assenyalat com a susceptibles d'observació.

És recomanable disposar d'un distintiu o armilla per a totes les entitats, col·lectius o serveis, per a afavorir la visibilitat de totes les persones implicades en el Punt Lila.

Segons aquests criteris, existeixen diferents possibilitats de gestió del personal:

- **Personal municipal** i/o propi de l'ajuntament. En aquest cas, el personal ha d'estar format i sensibilitzat per a l'atenció de les violències sexuals i masclistes.
- **Contractació de personal extern.** Existeixen diverses entitats feministes especialitzades que ofereixen aquest servei.
- **Voluntariat.** En aquest cas, l'ajuntament s'ha d'assegurar d'acomplir la normativa vigent sobre els drets i deures del voluntariat, com ara les assegurances, horaris i altres.

Altres consideracions

Abans de la festa:

- Definir quina **orientació** ha de tenir el Punt Lila i **quina tipologia de casos s'hi atendran**.
- En la mesura del possible, **elaborar un protocol davant les violències sexuals en espais públics d'oci**.
- És recomanable adherir-se al **Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci** del Departament d'Interior per tal de poder rebre formació i recursos de la Generalitat de Catalunya.
- És indispensable establir un **circuit d'actuació amb els agents implicats**, sobretot els cossos de seguretat, on quedi clara la funció de cada persona.
- **Formar i informar les persones que gestionaran el Punt Lila**, tant del circuit com de tots els recursos en matèria de violències sexuals i masclistes disponibles al territori.
- **Informar de l'existència del Punt Lila, la seva ubicació i el seu horari** en totes les notícies i anuncis de la festa.
- **Programar i planificar unes festes no sexistes** per a evitar en la mesura del possible el desenvolupament d'actituds i comportaments masclistes al nostre territori.
- **Establir una xarxa de suport feminista** amb els grups del territori ja organitzats.
- I no menys important, **pactar amb la organització la utilització de lavabos** per part del personal del Punt Lila, per tal que no hagin de fer cua als lavabos públics.

Durant la festa:

- És indispensable **tenir molt clares les estratègies de sensibilització així com les pautes de detecció, d'atenció i de derivació**.
- Ser curoses amb el material del Punt Lila i deixar clar que **el Punt Lila no és un punt d'informació de la festa**, sinó de les actuacions envers la igualtat i la lluita contra les violències de gènere.
- **No oblidar que el Punt Lila és un espai per a tota la ciutadania**, no exclusivament per a les persones assetjades o agredides, així que és important oferir informació **clara** a totes les persones que s'acostin.
- Ser conscients que poden existir moments de tensió, de dolor, d'esgotament i altres moments difícils.
- **Tenir cura de nosaltres**, de totes les persones implicades en el Punt Lila, oferint espais de suport mutu .
- Ser capaces de gaudir de tots aquells altres moments que també es donaran.

Després de la festa:

- Abans de marxar, cal estar **pendents de les persones que marxen**, del seu estat de consciència, de si algú s'emporta una altra persona en contra de la seva voluntat o mitjançant coaccions, o si s'observa que alguna dona està essent subjecte de seguiment o persecució fora de l'espai de la festa.
- **Revisar els espais allunyats o menys visibles** per si s'estigués produint alguna situació susceptible d'actuació.
- **Oferir suport a les dones que ho requereixin o que s'hagin quedat soles**, per si volguessin restar un temps més a l'espai o volguessin trucar perquè les acompanyin a casa.
- Si hi ha **autobusos llançadora**, donar consignes als conductor o conductora per tal que pugin trucar al 112 i parar si fos necessari.
- Si s'ha ofert un **telèfon d'atenció durant la festa, deixar-lo actiu un parell de dies**.
- Elaborar una memòria d'actuació del Punt Lila.
- Generar una estratègia comunicativa amb perspectiva de gènere amb la premsa local per donar informació sobre el Punt Lila.

Annex 1. Pautes per a la intervenció

Es poden realitzar atencions directes sempre que la "víctima" sigui major d'edat. En cas dels i les menors d'edat, només es poden realitzar assessoraments, i en cas d'interposar denúncia, ho han de fer les/els tutors legals.

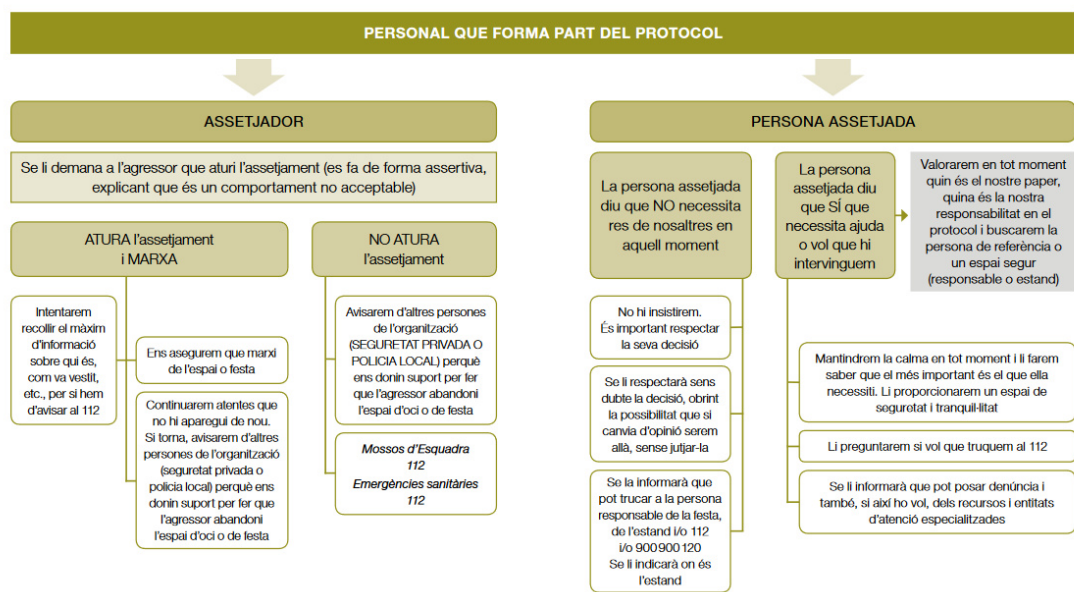
L'acollida i l'acompanyament de la persona que ha patit una agressió o assetjament sexual sempre ha d'anar lligada a certes premisses essencials per a oferir un **abordatge de qualitat**. Això comporta:

- Preguntar què necessita.
- Fer una escolta activa, sense judicis i seguint el ritme que marqui la persona atesa.
- Reconèixer en tot moment la credibilitat del seu relat.
- No deixar sola la persona assetjada/agredida i donar-li el suport emocional i físic adient, amb actitud curosa i empàtica, d'acord amb la seva realitat.
- Preservar la seguretat, amb les mesures que es considerin necessàries en cadascun dels casos.
- Mantenir la calma i valorar si soc la persona adient per a fer la intervenció o em cal cercar l'ajuda d'algú.
- Explicar-li que té dret a interposar una denúncia i a rebre atenció sociosanitària.
- Explicar-li breument els serveis d'atenció existents i oferir-li informació escrita.
- Recollir la màxima informació de l'agressor i els possibles testimonis.

Informació que cal tenir en compte sobre la possibilitat de denúncia

- Informar que es té dret a decidir si vol o no interposar una denúncia. Per prendre aquesta decisió, la persona assetjada/agredida pot necessitar temps i assessorament psicosocial i legal. Posar la denúncia en el moment proper a l'agressió té a veure amb les proves forenses.
- Informar que si vol posar una denúncia té dret a ser assistida per una advocada a la comissaria dels Mossos d'Esquadra.
- En totes les situacions en què s'acabi avisant la policia local o els Mossos d'Esquadra, seria important que es pogués donar una descripció de l'agressor i aclarir si hi ha testimonis.

Diagrama 9. Actuació del personal que forma part activa del protocol en el cas d'assetjament sexual

Font: Guia per a l'elaboració de protocols davant les violències sexuals en espais públics d'oci. Diputació de Barcelona 2018

Annex 2. Model de fitxa de registre

Identitat de gènere

Home

Dona

Identitat no binària

Edat

Menor

De 25 a 35

De 45 a 55

De 18 a 25

De 35 a 45

Més de 55

Consulta

Ha patit agressió?

Què?

Qui?

Tipologia?

Hora:

Lloc:

Derivació

No

SIAD

Seguretat

Serveis socials

Altres

Per a saber-ne més:

Guia per a l'elaboració de protocols davant les violències sexuals en espais públics d'oci.

Creación Positiva i Oficina de les Dones i LGTBI. Diputació de Barcelona 2018.

<https://www1.diba.cat/uliep/pdf/60917.pdf>

Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci . Departament d'interior.

Generalitat de Catalunya 2019.

<https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7852/1737762.pdf>

Resignificant els punts lila. Aprenentatges i nous reptes per a contribuir a l'erradicació de les violències masclistes. Associació Drets Sexuals i Reproductius, CJAS 2018

<http://lassociacio.org/wp-content/uploads/2019/01/CAT-Publicaci%C3%B3-RESIGNIFICANT-ELS-PUNTS-LILA.pdf>